

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב כהן

פ/25/3505

הצעת חוק העונשין (תיקון – הארכת ההתיישנות בעבירות מין בקטינים), התשפ"ג–2023

1. תיקון סעיף 354 בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹, בסעיף 354 –

(1) בסעיף קטן (א) במקום "עשרים ושמונה" יבוא "חמישים";

(2) בסעיף קטן (ג) במקום "עשרים ושלוש" יבוא "חמישים".

דברי הסבר

הצעת החוק מבקשת להאריך את תקופת ההתיישנות בעבירות מין במשפחה ובידי אחראי על חסר ישע, וכן בעבירות מין שנעברו בקטין גם על ידי מי שאינו בן משפחה או אחראי על חסר ישע, למשל מכר, ידיד או שכן של הנפגעת. מוצע לקבוע כי תקופת ההתיישנות תחל מיום הגיע הנפגעת לגיל חמישים במקום עשרים ושמונה, אך ההחלטה על הגשת כתב אישום בחלוף עשר שנים ממועד ביצוע העבירה תותר בידי היועץ המשפטי לממשלה, כפי שקובע החוק כיום.

התיקון נועד לבטא את ההכרה של המחוקק בקשיים האינהרנטיים והאובייקטיביים שבפניהם ניצבים הקורבנות בבואם לדווח על עבירות מין במשפחה בחלוף שנים רבות. קורבן עבירת מין במשפחה מתמודד עם מנגנון הבשלה מורכב בעל מספר שלבים בטרם יוכל לפנות בהגשת תלונה, לעיתים תהליך של עשרות רבות של שנים ותלות גדולה בבן המשפחה או באחראי עליו אשר פגע בו. עבירות של התעללות מינית בקטינים על ידי בן משפחה יוצרות פגיעה אנושה הנמשכת לרוב לאורך כל תקופת חייו של הקורבן ובכל מעגלי החיים. המחוקק הכיר בצורך מיוחד זה בעבר, כאשר האריך את תקופת ההתיישנות בעבירות מין במשפחה מעבר למדרג הרגיל של ההתיישנות על פי חומרת העבירה. על פי נתוני מרכזי הסיוע הפועלים ברחבי הארץ ומקבלים עשרות אלפי פניות בשנה, תיקון זה אינו מספק ויש צורך בהארכה נוספת של תקופת ההתיישנות, הן בשל חומרת העבירה והן בשל טיבה המיוחד. בבסיס ההצעה עומדת התפיסה כי עניינה של החברה בהעמדה לדין של בני משפחה שהתעללו מינית בילדים ושל אדם אחראי על חסר ישע שפגע בו, גדולה יותר מאשר בעבירות אחרות, משום שקיימת בהן פגיעה בערכים המוגנים ביותר, תוך

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

ניצול פערי הכוחות, האמון והתלות של מערכת היחסים הראשונית והבסיסית ביותר בחייו של כל אדם, וזריעת הרס חסר תקנה. באופן דומה, על פי נתוני איגוד מרכזי הסיוע, כ-19% מהפגיעות המיניות בילדים וילדות מתבצעות על ידי ידד, מכר או שכן של המשפחה, וכ-35% מהפגיעות המיניות בנערים ונערות מתבצעות על ידי ידד, מכר או שכן. מתוך התפיסה שפורטה לעיל כי אותם פוגעים יוצרים קשר מיוחד עם הנפגעת - קשר בעל מאפיינים של תלות או מרות אשר עולה בקנה אחד עם הרציונל שעמד לנגד עיני מחוקקי ההתיישנות המורחבת החלה על עבירות מין שבוצעו על ידי בן משפחה או אחראי על הקטין – יש צורך בהתייחסות דומה, ועל כן יש להרחיב את נורמת ההתיישנות המורחבת הקיימת בחוק גם לגבי ידד, מכר או שכן של הנפגעת.

הצעת החוק נוסחה בסיוע איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ונפגעי תקיפה מינית.
הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אליהו רביבו (פ/25/978).
הצעת החוק זהה לפ/25/978 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ל' בסיוון התשפ"ג (19.06.2023)